

Dosarul nr. 2ra-593/2022
2-20103312-01-2ra-21042022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (Sv. Ghercavii)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Bujor Eugeniu, Bujor Angela și Gordaș Igor,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva lui Bujor Eugeniu și Bujor Angela, intervenient accesoriu Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 02/16 cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative,

la cererea reconvențională depusă de Bujor Eugeniu și Bujor Angela împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” cu privire la încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 24 august 2020 SA „Cet Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bujor Eugeniu și Bujor Angela privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil situat în mun. Xxxx, aparține cu drept de proprietate pârâților Bujor Eugeniu și Bujor Angela. Apartamentul dat a fost deconectat integral de la sistemul centralizat de energie termică la data de 29 septembrie 2015, fapt confirmat prin actul nr. 4922-1. Pe parcursul perioadei 01 octombrie 2017-31 mai 2020 s-a creat o datorie în sumă de 3 316,25 de lei pentru pierderile normative de energie termică, calculul dat fiind efectuat în mărime de 10% din suprafața apartamentului.

A invocat reclamantul că, potrivit actului de cercetare nr. 5136-1 din 25 martie 2016 privind elementele constructive ale blocului, țevile de energie termică trec prin subsol (tur-retur) deci sunt întrunite două elemente constitutive. SA „Cet Nord” a intervenit în mod amiabil conform prevederilor legale și a principiului bune credințe față de pârâți pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă,

expediind la data de 16 iulie 2020 în adresa acestora o pretenție cu solicitarea de a achita datoria în termen de 7 zile însă aceasta a fost lăsată fără răspuns.

Relatează că toate acțiunile de soluționare a litigiului pe cale amiabilă au eșuat, unica posibilitate de valorificare a drepturilor sale privind achitarea datoriei fiind intentarea unei acțiuni în instanța de judecată, având drept scop restabilirea eficientă a drepturilor lezate.

La 25 septembrie 2020 Bujor Eugeniu, Bujor Angela și reprezentantul AO „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți”, Gordaș Igor, au înaintat acțiune reconvențională prin care au solicitat încasarea de la SA „Cet Nord” în beneficiul lui Bujor Eugeniu și Bujor Angela a prejudiciului moral în mărime de 3 000 de lei.

Ulterior, la 12 mai 2021 Bujor Eugeniu, Bujor Angela și reprezentantul AO „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți”, Gordaș Igor, au înaintat încă o acțiune reconvențională prin care au solicitat încasarea de la SA „Cet Nord” în beneficiul lui Bujor Eugeniu și Bujor Angela a prejudiciului moral în mărime de 3 500 de lei.

Prin încheiere protocolară din 17 decembrie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central a fost antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 02/16.

Prin hotărârea din 17 mai 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Cet-Nord” împotriva lui Bujor Eugeniu și Bujor Angela, intervenient accesoriu ACC nr.02/16 privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

S-a încasat, în mod solidar, de la Bujor Eugeniu și Bujor Angela în beneficiul SA „Cet Nord” datoria în sumă de 3 316, 25 de lei.

S-a încasat, în mod solidar, de la Bujor Eugeniu și Bujor Angela în beneficiul SA „Cet Nord” cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 270 de lei.

S-a respins acțiunea reconvențională înaintată de Bujor Eugeniu și Bujor Angela împotriva SA „Cet Nord” privind încasarea prejudiciului moral.

La 27 mai 2021, AO „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți”, Bujor Eugeniu și Bujor Angela au depus cerere de apel împotriva hotărârii din 17 mai 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, prin care au solicitat admiterea cererii de apel cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie respinsă acțiunea inițială și să fie admisă cererea reconvențională.

Prin decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă de Bujor Eugeniu și Bujor Angela, cu menținerea în vigoare a hotărârii din 17 mai 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, SA „Cet-Nord” este îndreptățită să solicite plata pentru pierderile normative pentru perioada 01 octombrie 2017 - 31 mai 2020 de la Bujor Eugeniu și Bujor Angela în mărime de 3 316,25 lei. Or, instanța de fond corect a constatat că, termoficarea centrală a blocurilor de locuit, generează în modul prescris imperativ de lege, apariția raportului obligațional de achitare a plăților pentru pierderile normative și reprezintă un temei juridic de proprietate forțată și perpetuă, chiar și în cazul debransării apartamentului de la agentul termic și înlăturarea magistralelor din încăpere, dat fiind faptul că aceste magistrale-țevi sunt parte componentă și indispensabilă a clădirii, cu destinație comună și nu pot fi folosite altfel.

Menționează că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge

acțiunea reconvențională înaintată de Bujor Eugeniu, Bujor Angela și reprezentantul AO „Societatea pentru protecția drepturilor consumatorilor din Bălți”, Gordaș Igor privind încasarea prejudiciului moral.

Aici, instanța de apel a evidențiat că prejudiciul moral se compensează numai atunci când a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate. Rezultă că există un raport direct între natura valorilor lezate și natura prejudiciului. Astfel, prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeași natură. Numai în cazurile expres prevăzute de lege se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale.

La 24 februarie 2022, Bujor Eugeniu, Bujor Angela și Gordaș Igor, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 11 noiembrie 2021, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, ACC 02/16 a fost fondată în procesul reorganizării APLP 457/13 și include patru blocuri din str. Ștefan cel Mare 39, 41, str. Independenței 10, 10 A, adică nu a fost creată în blocul de pe str. Ștefan cel Mare 39, mun. Bălți. Încăperile nelocuibile, amplasate în majoritatea subsolului din str. Ștefan cel Mare 39, la începutul anilor 90, au fost realizate ca proprietate privată, însă la subsolul pentru refugiu antiradiație în calitate de proprietar este Republica Moldova.

Relatează că, proprietarii apartamentelor din acest bloc de locuit nu sunt proprietari ai subsolului, a încăperilor de locuit care sunt cu drept de proprietate a unor persoane fizice și juridice, și nu poate fi contabilizată proprietarilor acestui bloc locativ, plata pentru energia termică furnizată, cu atât mai mult că proprietarii și arendașii încăperilor din subsol deja au achitat pentru această energie.

Declară că apartamentul nr. 20 se află la etajul patru al blocului de locuit cu patru etaje care este fără etaj tehnic, în care pot fi amplasate rețelele de aprovizionare cu energie termică.

Menționează recurenții că, în cazul dat, în lipsa subsolului, urmează a se ține cont de prevederile pct. 8⁶ Anexa 7 din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 15 octombrie 2002 care stabilește că, în cazul în care în blocul de locuit, încăperile tehnice nu sunt (etaje tehnice și subsoluri), iar în apartament, care sunt deja debransate de la rețeaua centralizată de încălzire, lipsesc conductele verticale de încălzire, începând cu 01 iunie 2016, consumatorul va include plata pentru încălzire a încăperilor deconectate, prevăzută în punctele 8, 8¹, 8², în mărime de 5% de la costul energiei termice, calculată pentru un metru pătrat al apartamentului. De aici rezultă că contabilizarea poate fi calculată nu la prețul de 3 316,25 de lei, dar suma de 1 658,13 de lei. Astfel, cei patru pereți ai apartamentului doi sunt adiacenți cu mediul înconjurător, deci radierea energiei termice din partea SA „Cet-Nord” nu are loc. Apartamentul adiacent de la scara vecină de asemenea este debransat de la sistemul de încălzire centralizată și în acest apartament este instalat un sistem local de încălzire.

Susțin că în afară de pierderea energiei termice în subsolurile tehnice și care este direcționată la încălzirea rețelelor de aprovizionare cu apă rece și de canalizare, excluderea înghețării acestora în perioada rece nu poate constitui aprovizionare cu energie termică în tot blocul de locuit, o parte livrată de SA „Cet-Nord” în apartamentul nr. 20.

Mai invocă și faptul că primul etaj este ocupat de magazine care nu numai că s-au debransat de la sistemul centralizat de încălzire, dar și-au instalat sisteme locale de încălzire. Astfel, practic toată suprafața subsolului se află în proprietatea persoanelor cu drept de proprietate a încăperilor de nelocuit și în proprietatea arendașilor a încăperilor fără drept de locuit care dispun de contracte individuale cu SA „Cet-Nord” pentru că fiecare să-și achite cota care fiind majorată în mod artificial de către SA „Cet-Nord” pînă la 10%, de la tariful nominal a suprafeței, vine în contradicție cu pct. 8⁶ Anexa 7 din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 15 octombrie 2002.

Au mai opinat că, încăperea care este în gestiunea SA „Cet-Nord” cu suprafața de 36 m.p. este izolată și blocată, prin urmare acest element de contabilizare lipsește după cum subsolul nu este în gestiunea proprietarilor de apartamente, dar se află în gestiunea proprietarilor de încăperi de nelocuit aflate în subsol.

La 21 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către Bujor Eugeniu, Bujor Angela și Gordaș Igor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 24, vol.2).

La 16 mai 2022 SA „Cet-Nord”, a depus referință la cererea de recurs depusă de Bujor Eugeniu, Bujor Angela și Gordaș Igor, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 11 noiembrie 2021. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces, la data de 04 ianuarie 2022, (f.d.220, vol.1)

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Bujor Eugeniu, Bujor Angela și Gordaș Igor, s-au conformat prevederilor legale, declarând recurs la 24 februarie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune

verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Bujor Eugeniu, Bujor Angela și Gordaș Igor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este

inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Bujor Eugeniu, Bujor Angela și Gordaș Igor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh